

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Приймальною комісією

Протокол № 4

«25» 03 2019 р.

Заступник голови
Приймальної комісії

Ю.О. Каганов

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У БІЗНЕСІ, ПОЛІТИЦІ ТА ДЕРЖАВНОМУ УПРАВЛІННІ

на основі здобутого освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня освіти

та

для осіб, які не менше одного року здобувають освітній ступінь бакалавра

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Освітня програма: Інформаційна діяльність у бізнесі, політиці та державному управлінні

I. Пояснювальна записка

1. Мета фахового вступного випробування з «Інформаційної діяльності у бізнесі, політиці та державному управлінні» – з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок вступників, які вступають на основі освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників на навчання за освітнім ступенем «бакалавр» спеціальності 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа в межах ліцензованого обсягу спеціальності.

2. Форма фахового вступного випробування.

Випробування проходить у декілька етапів:

- на початку засідання голова фахової комісії розпечатує пакет з варіантами білетів, що виносяться на вступне фахове випробування;
- абітурієнти дають письмову відповідь на питання екзаменаційного білету у письмовій формі. Тривалість письмового етапу – 60 хвилин;
- співбесіда з абітурієнтами з питань екзаменаційного білету;
- обговорення членами фахової комісії відповідей та оголошення оцінки студентам.

3. Білети: структура білету.

Білет фахового вступного випробування містить два запитання.

Перше питання має виявити знання студентів про історію розвитку інформаційної діяльності, особливості застосування документів у різних галузях виробництва, професійні права та обов'язки фахівця-документознавця, вимоги до його особистості та діяльності. Друге питання – із дисциплін «Комп'ютерно-технологічні засоби в інформаційній, бібліотечній та архівній справі», «Книгознавство та історія книги», «Візуалізація даних».

4. Вимоги до відповіді вступника.

1. Абітурієнти мають визначити історичні, соціально-економічні, культурні передумови виникнення книги і книгознавства.

2. Абітурієнт повинен володіти знаннями про використання технологій електронного урядування та електронного документообігу.

3. Абітурієнти мають розрізняти особливості візуального контенту в ЗМІ.

Абітурієнти повинні знати:

- вимоги до професії документознавця;
- права та обов'язки документознавця в різних сферах його професійної діяльності на різних її етапах;
- основні історичні етапи та провідні осередки розвитку рукописного книготворення у світі;
- основні історичні етапи та провідні осередки розвитку друкарства у світі;
- фундаментальні дослідження з історії видавничої справи зарубіжних та українських дослідників;
- сутність поняття «комп'ютерні технології» та характеристики сучасного етапу розвитку інформаційного суспільства;
- технічні пристрої, що використовуються в сучасній інформаційній, бібліотечній та архівній справі;
- специфіку роботи в мережі інтернет, технології пошуку необхідної інформації;

Абітурієнти повинні уміти:

- розкривати зміст головних понять та категорій концепції професійного спрямування;
- оперувати поняттями та термінами з історії видавничої справи у майбутній професійній діяльності;

- використовувати досвід кращих попередників фаху в структуруванні та редагуванні сучасних видань;
- використовувати мережу інтернет як одне з джерел інформації та засіб професійної комунікації;
- створювати інтернет-повідомлення з урахуванням професійних потреб.

II. Критерії оцінювання

Відповіді абітурієнтів оцінюються за такими критеріями: розподіл балів здійснюється в рівнозначній кількості з двох запитань. Перше запитання від 0 до 100 балів, друге – від 0 до 100.

Для особи, яка претендує на зарахування за ступенем бакалавра:

Високий рівень (175-200 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в повній мірі засвоїв увесь програмний матеріал, показує знання не лише основної, але й додаткової літератури, наводить власні міркування, робить узагальнюючі висновки, використовує знання з суміжних галузевих дисциплін, вдало наводить приклади.

Достатній рівень (150-174 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: має також високий рівень знань і навичок. При цьому відповідь досить повна, логічна, з елементами самостійності, але містить деякі неточності або пропуски в неосновних питаннях. Можливе слабке знання додаткової літератури, недостатня чіткість у визначенні понять.

Задовільний рівень (124-149 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповідь неповна, неглибока, містить неточності, робить помилки при формулюванні понять, відчуває труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів.

Низький рівень (100-123 балів) вступник отримує, виявивши такі знання та вміння: в загальній формі розбирається у матеріалі, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

До участі у конкурсі не допускається (0-99 балів), якщо вступник виявив такі знання та вміння: не знає значної частини програмного матеріалу, допускає суттєві помилки при висвітленні понять, на додаткові питання відповідає не по суті.

III. Структура програми

Тема 1. «Вступ до спеціальності»

Ділові комунікації: основні поняття і форми.. Стан сучасної інформаційної справи в Україні. Організація роботи з інформацією за кордоном. Різновиди запису інформації: предметне «письмо», піктографічне письмо, ідеографічне письмо, звукове письмо. Поняття «інформація». Форми існування інформації. Принципи класифікації соціальної інформації. Джерела інформації: друковані видання, електронні джерела, джерела статистичної інформації, реклами, виставки, конференції (презентація). Загальна характеристика інформаційної діяльності. Види і напрями інформаційної діяльності. Складові інформаційної діяльності. Проблеми розвитку ринку інформаційних технологій в Україні. Загальна характеристика поняття «інформаційні посередники». Бібліотеки як універсальна форма інформаційного посередництва. ЗМІ як потужний ресурс інформаційного посередництва. Поняття інформаційної революції. Основні ознаки інформаційної революції. Нові інформаційні технології. Ринкова інфраструктура інформаційного середовища. Сутність і зміст поняття інформаційного простору. Види і форми інформаційної діяльності в суспільстві. Сучасний стан інформаційного простору України. Процес глобалізації, його позитивні і негативні наслідки. Поняття іміджу та його види. Імідж України, його складові. Технології формування іміджу. Поняття і сутність інформаційних війн. Інформаційні війни минулого та їх причини в майбутньому. Проблеми захисту та збереження інформації. Документ як базове поняття документознавства. Специфіка структури документа. Поняття «реквізит», «формуляр

документа». Поняття методу і способу документування. Кодування інформації за допомогою коду, знака та мови: базові визначення. Поняття про класифікацію документів (класифікування, ієрархія, дихотомія, фасет, співвідношення типології та класифікації).

Тема 2. «Комп'ютерно-технологічні засоби в інформаційній, бібліотечній та архівній справі»

Функціонування комунікації в сучасному інформаційному суспільстві. Роль і завдання інформаційних служб. Історична еволюція та сучасний стан інформаційних технологій. Гаджети в системі сучасних соціальних комунікацій. Поняття „операційна система”. Класифікації операційних систем. Версії операційних систем Windows. Найпоширеніші програми створення презентацій. Основні поняття при роботі в системі Microsoft Power Point. Різниця між файловими розширеннями .ppt і .pps. Основи психології сприйняття презентації, засоби створення ефективної та ефектної презентації. Впровадження автоматизованих інформаційних систем у бібліотечні технологічні процеси. Сучасні комп'ютерні засоби для пошуку документів, передачі масивів даних іншим організаціям, підготовки видань. Сучасні напрямки технічного розвитку бібліотек: автоматизований облік і ведення бібліотечної статистики, творення інноваційних продуктів (електронних каталогів, повнотекстових баз даних, бібліотечних веб-сайтів), впровадження сучасних сервісних послуг (віртуальної довідки, електронного замовлення, електронної доставки документів, скайп-консультування).

Тема 3. «Книгознавство та історія книги»

Передумови виникнення письма. Недоліки первинних типів письма. Поняття та характеристика піктографії та ідеографії. Найдавніші зразки писемності. Походження і розвиток алфавіту. Передумови винаходу друкарства. Основні складові традиційного книгодрукування. Книговидавнича діяльність І. Федорова в Острозі. Книговидання та книжкова торгівля, загальні тенденції. Енциклопедії, поява періодичних видань. Нововведення у виробництві та оформленні книг, зміни в техніці ілюстрування. Бібліотеки. Цензура. Характерні ознаки і тенденції розвитку книжкової справи в світі в ХІХ ст. Державна політика зарубіжних країн в галузі книговидання. Характерні ознаки роботи західних видавництв. Маркетинг у книжковій справі. Експорт книжкової продукції. Поняття про авторське право і суміжні права. Структура книжкового випуску. Найкрупніші видавництва світу. Проблеми стандартизації у книжковій справі. Маркетингова політика і книжковий бізнес. Міжнародне сівробітництво у книговидавничій справі. Критерії якості друкованих видань. Стандарти і критерії якості книги. Зміст поняття «бібліополістика». Структура книготорговельного знання і його місце в системі книгознавства. Сучасний стан книжкової торгівлі: кількість та види підприємств, основні напрями діяльності.

Тема 4. «Візуалізація даних»

Явище візуальної комунікації: загальна характеристика. Феномени «інформаційний бум» та «кліповість мислення» як чинники розвитку візуалізації інформації. Візуалізація даних: теоретичні концепції дослідження. Типи візуального контенту в ЗМІ. Інфографіка як спосіб візуалізації інформації. Інфографіка як метод та як синтетичний жанр журналістики. Діаграми, графіки, карти, піктограми, схеми, таблиці, календарі як способи візуалізації інформації. Сторіленд та таймлайн: особливості організації інформації. Фотографія як візуальна форма. Малюнки як вид візуальної інформації. Особливості застосування способів візуалізації. Застосування візуалізації в бізнесовій сфері, діловодстві та мас-медіа. Етично-моральні засади візуалізації даних. Роль кольору у візуалізації контенту. Структурні складники інфографіки.

IV. Список рекомендованої літератури

1. Аналітико-синтетична обробка документів / уклад.: Е.Т. Карачинська, Е.А. Медведева, В.К. Удалова, Л.Г. Хромченко. Харків : Основа, 1996. 322 с.
2. Бурдіна Е.О. Інфографіка на телебаченні : вплив інфотейменту на візуалізацію фактів. *Держава та регіони*. Серія : Соціальні комунікації. 2016. № 3. С. 75–80.
3. Владимиров В. Всеобщая история книги. Москва : Книга, 1988. 388 с.
4. Герчук Ю. История графики и искусства книги. Москва : Аспект-пресс, 2000. 320 с.
5. Діловодство та архівна справа. Терміни та визначення : ДСТУ 2732:2004. Чинний від 27.05.2004. Київ : Держспоживстандарт України, 2004. 36 с.
6. Інформаційний ринок продуктів і послуг : консп. лекцій / уклад. : І.О. Давидова. Харків : ХДАК, 2000. 69 с.
7. Історія книги : становлення сучасного книгодрукарського мистецтва. Львів : Укр. акад. друкарства, 2010. 356 с.
8. Карпенко О.О. Концепція професійного спрямування «Вступ до фаху» : навч. посіб. Харків : Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», 2007. 48 с.
9. Корнієнко М. М., Іванова І.Д. Інформатика. Текстовий редактор Microsoft Word: Теоретичні основи, приклади та завдання, практичні роботи. Харків : Видавництво «Ранок», 2010. 48 с.
10. Кушнарєнко Н. М. Наукова обробка документів. Київ : Вікар, 2003. 328 с.
11. Національний класифікатор України : Класифікатор професій ДК 003:2010. Чинний від 01.11.2010 р. Київ : Державний комітет України з питань технічного регулювання та споживчої політики, 2010. 260 с
12. Низовий М.А. Вступ до книгознавства. Київ : Кондор, 2009. 144 с.
13. Овчинников В. Історія книги : еволюція книжкової структури. Львів : Світ, 2005. 420 с.
14. Огієнко О. Історія українського друкарства. Київ : Либідь, 1994. 448 с.
15. Почепцов Г. Теория коммуникации. Москва; Киев : Рефл-бук; Ваклер, 2001. 356 с.
16. Соколов А.В. Общая теория социальной коммуникации. Санкт-петербург Изд-во Михайлова В.А., 2002. 461 с.
17. Соляник А.А. Документні потоки та масиви : навч. посіб. для вищ. навч. закл. культури і мистецтв. Харків : ХДАК, 2000. 112 с.
18. Тимошик М. Історія видавничої справи. Київ, Наша культура і наука, 2007. 495 с.
19. Цуканова Г.О. Вплив засобів зображальної журналістики (фотографії та інфографіки) на сприйняття текстової інформації : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій : 27.00.06 : захищ. 26.03.12. Київ, 2012.9.
20. Хоменок, О. Інструменти візуалізації інформації через створення мультимедійного контенту // Посібник з журналістських розслідувань. Теорія та практика : посіб. для ф-тів журналіст. / Б.Бель, О.Бурмагін, Т.Патора, О.Хоменок ; під ред. Ірини Кост. Київ, 2013. – С. 145–150.
21. Чабаненко М.В. Комп'ютерна інфографіка та інші способи компресії інформації в Інтернеті. *Держава та регіони*. Серія: Гуманітарні науки. 2012. № 4. С. 89–92.

Інформаційні ресурси:

1. *Державний архів Запорізької області* : веб-сайт. URL : <http://archivzp.gov.ua> (дата звернення: 30.08.2018).
2. Журналістика даних : посібник. Візуалізація як спосіб розуміння даних. URL: <http://texty.org.ua/pg/chapter/newsmaker/read/40161/43250> (дата звернення: 30.08.2018)
3. Закон України Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки. *Законодавство України* : веб-сайт. URL <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=537-16> (дата звернення: 30.08.2018).

4. Запровадження комунікацій у суспільстві / за заг. ред. Н. К. Дніпренко, В. В. Різуна. Київ : ТОВ "Вістка", 2009. 56 с. URL: http://www.fes.kiev.ua/new/wb/media/publikationen/Com_politics_FINAL.pdf (дата звернення: 30.08.2018).
5. Наукова бібліотека ЗНУ : веб-сайт. URL : <http://library.znu.edu.ua> (дата звернення: 30.08.2018).
6. Національна бібліотека України : веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> (дата звернення: 30.08.2018).
7. Програми для создания презентацій : веб-сайт. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=j-nXvBY8D00> (дата звернення: 30.08.2018)
8. Партико З.В. Загальні властивості інформації та їх вимірювання й оцінювання. Бібліотека Інституту журналістики : веб-сайт. URL <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1174> (дата звернення: 30.08.2018).
9. Рашкофф Дуглас. Медиавирус. Как поп-культура тайно воздействует на ваше сознание. Библиотека журналістики : веб-сайт. URL: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Gurn/Rashk/index.php (дата звернення: 30.08.2018).
10. Українська бібліотечна енциклопедія : веб-сайт. URL : <http://ube.nplu.org> (дата звернення: 30.08.2018).

Голова фахової
атестаційної комісії

О.В.Усманова